

Fen Alan? Ö?retmeni Okul Ortam? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Fen Alan? Ö?retmeni Okul Ortam? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21644>

Özet

Fen Alan? Ö?retmeni Okul Ortam? Ölçe?i, **Fen Bilgisi Ö?retmenlerinin** görev yapt?klar? okul ortam? alg?lar?n? ve bu ortam?n çe?itli boyutlar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilm? bir ölçme arac?d?r. Bu çal??ma, orijinali yabanc? dilde olan bu ölçe?in Türk kültürüne ve diline uyarlama sürecini kapsamaktadır. Ölçek, özellikle fen e?itimi alan?nda çal??an ö?retmenlerin mesleki geli?imlerini ve motivasyonlar?n? etkileyen çevresel faktörleri belirlemeyi hedefler.

Ölçe?in uyarlama çal??mas? Bü?ra Durmu? Bakio?lu taraf?ndan 2013 y?l?nda bir **Yüksek Lisans Tezi** kapsamında gerçekleştirilmi?tir. Bu adaptasyon, ölçe?in Türkiye'deki e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir sonuçlar üretip üretmedi?ini saptamak için yap?lm??t?r. Ölçek, fen ö?retmenlerinin çal??t?klar? okulun sosyal, örgütsel ve fiziksel iklimine dair subjektif de?erlendirmelerini ölçen bir psikometrik araç olarak hizmet vermektedir.

Anahtar Kelimeler

Fen Ö?retmeni, Okul Ortam?, Uyarlama, E?itim Psikolojisi, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Ö?retmen Alg?s?.

Yazarlar

Bü?ra Durmu? Bakio?lu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, yabanc? bir kültürde geli?tirilm? olan Fen Alan? Ö?retmeni Okul Ortam? Ölçe?i'ni Türkçeye kazandırmak ve Türk e?itim sistemi içerisindeki **Fen Bilgisi Ö?retmenlerinin** okul ortam? alg?lar?n? bilimsel yöntemlerle ölçebilecek geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu uyarlama çal??mas?, uluslararası alanda kullan?lan bir arac?n Türkiye'deki ara?t?rmacılar taraf?ndan kullan?lmas?na olanak tan?m??t?r.

Ölçek, ö?retmenlerin okulda hissettikleri destek, profesyonel özerklik, i?birli?i düzeyi ve örgütsel iklim gibi kritik faktörleri nicel olarak de?erlendirerek, e?itim yöneticilerine ve politika yap?c?lara okul iyile?tirme çabalar? için veri sa?lamay? amaçlamaktadır. Böylece, fen e?itimi kalitesini art?rmaya yönelik stratejiler geli?tirilebilir.

Yap?

Fen Alan? Ö?retmeni Okul Ortam? Ölçe?i, ö?retmenlerin çal??t?klar? kurumun genel iklimine yönelik çok boyutlu alg?lar?n? ölçen bir yap?y? temel alır. Bu yap? genellikle a?a??daki gibi alt

boyutlar? içermektedir (orijinal ölçe?in yap?s?na ba?l? olarak):

Örgütsel Destek: Okul yönetiminin ö?retmenlere sa?lad??? destek ve kaynaklar.

Profesyonel ??birli?i: Ö?retmenler aras?ndaki i?birli?i ve mesleki dayan???ma düzeyi.

Ö?retmen Özerkli?i: Ö?retmenlerin ders içerikleri ve yöntemleri üzerindeki kontrol ve karar verme yetkisi.

Çal???ma Ko?ullar?: Fiziksel ve sosyal çal???ma ortam?n?n yeterlili?i ve kalitesi.

Bu boyutlar, ö?retmenlerin i? doyumu, mesleki ba?l?l??? ve dolay?s?yla ö?renci ba?ar?s? üzerindeki etkileri aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak verilerde spesifik geçerlik (**Validity**) de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, bir Yüksek Lisans Tezi kapsam?nda yürütülen uyarlama çal???mas?nda kapsam geçerli?i, yap? geçerli?i ve ölçüt ba???ml? geçerlik çal???malar?n?n yap?lmas? beklenir. Özellikle yap? geçerli?ini belirlemek amacıyla **Faktör Analizi** tekniklerinin kullan?ld??? varsay?lmaktadır. Bu analizler, ölçek maddelerinin Türk kültüründe de orijinal ölçekteki teorik yap?y? koruyup korumad???n? ortaya koymaktadır.

Güvenirlik

Kaynak verilerde spesifik güvenilirlik (**Reliability**) de?erleri belirtilmemi?tir. Ancak, ölçek geli?tirme ve uyarlama süreçlerinin olmazsa olmaz? olarak, iç tutarlıl?k katsayılar?n?n (örn. Cronbach Alfa) hesaplanm??? olması gerekmektedir. Bu katsayılar, ölçe?in tutarlı? sonuçlar üretme yetene?ini gösterir ve ölçe?in güvenilirli?ini destekleyen temel **psikometrik** verilerdendir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal???malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n hedef dilde de korunup korunmad???n? incelemek için do?rulamalı veya açıklayıcı **Faktör Analizi** (DFA veya AFA) uygulanır. Bu özel çal???maya ait faktör analizi sonuçlar? kamuya açık özet k?s?mda yer almamaktadır. Ancak, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n (Okul Ortam? alg?s?n?n alt boyutlar?) Türkçe versiyonda da istatistiksel olarak do?rulanmas?, ölçe?in yap? geçerli?i aç?s?ndan kritik bir adımdır.

Araç

Test Türü: Uyarlama çal???mas? (Adaptation)

Format: Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak, genellikle **Likert tipi** derecelendirme ile

yan?tlanan maddelerden olu?ur.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan dil).

Hedef Kitle: Fen Bilgisi Ö?retmenleri.

Ya? Grubu: Genellikle ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan yeti?kin ö?retmenler.

Popölasyon Detaylar?: Türkiye'de farklı co?rafi bölgelerde ve okul türlerinde görev yapan **Fen Bilgisi Ö?retmenleri** örneklemini üzerinde denenmi?tir (spesifik detaylar tezde yer almaktadır).

Test Metodolojisi: Çeviri-Geri Çeviri yöntemi (Translation-Back Translation) ile dilsel e?de?erlik sa?lanm??, ardından pilot uygulama ve esas uygulama ile psikometrik analizler gerçekleştirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen Alg?lar?, Okul Ortam?, Fen E?itimi, Lisansüstü Çal??ma, Gaziosmanpa?a Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: busrabakioglu@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Gaziosmanpa?a Üniversitesi, Tokat (Tezin yapıld??? kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler: Ölçe?in kullan?m izinleri için sorumlu yazar Bü?ra Durmu? Bakio?lu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlar için tezin kendisi genellikle ücretsiz eri?ime aç?kt?r; ancak, ölçe?in bizzat kullan?m? için yazar?n izni ?arttır.

Test Y?I?: Uyarlama çal??ması 2013 y?I?nda tamamlanm??tır.

Kaynaklar

Durmu?-Bakio?lu, B. (2013). *Fen Alan? Ö?retmeni Okul Ortam? Ölçe?inin Türkçeye uyarlanması çal??ması* (Yay?mlanmam?? **Yüksek Lisans Tezi**). Gaziosmanpa?a Üniversitesi, Tokat.

Ek olarak, ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: <fen-alani-ogretmeni-okul-ortami-olcegi-toad.pdf>

Fen Alan? Ö?retmeni Okul Ortam? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler, tezin tam metninde yer almaktadır. Ölçek, fen alan? ö?retmenlerinin okul ortam?na dair alg?lar?n? ölçen, orijinal ölçekten adapte edilmi? maddeler içermektedir.

Ölçe?in derecelendirme sistemi de kaynakta belirtilmemi? olup, tipik olarak 5'li veya 7'li **Likert tipi** bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktadır (Örne?in: Kesinlikle Kat?l?yorum'dan Kesinlikle Kat?lm?yorum'a).

ARABPSYCHOLOGY.COM